Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 54 FRIDAY, MARCH 20 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 20-го БЕРЕЗНЯ 1998 р. Ч. 54 РІК CV

Україна сподівається відновлення позички МВФ

Київ. — Президент Леонід Кучма наказав Урядові виявити недоліки, які змусили Міжнародний валютний фонд відкласти виділення Україні частини позички на суму 542 млн. дол., повідомили засоби масової інформації.

14-го березня місія МВФ покинула Київ, так і не схваливши надання Україні 50 млн. дол. За словами економічного радника Президента Валерія Литвицького, МВФ заявив, що Уряд повинен краще працювати, щоб оживити ринок облігацій, і вирішити, як розпоряджатися цьогорічними видатками.

Після того, як місія фонду від'їхала, Л. Кучма зібрав міністрів, відповідальних за економіку, і дав їм завдання позбутися проблем. За його словами, наступного місяця МВФ знову почне оцінювати економічний поступ України.

Позичку на 542 млн. дол. фонд схвалив минулого літа, після того, як, покликаючись на застій у реформах, відмовив Україні в довготерміновій позичці на 2.5 блн.

Рух з "Громадою" поєднатися не може

Київ (УНІАР). — Голова київського відділу Народного Руху України Ярослав Федорин під час зустрічі зі студентами Університету "Києво-Могилянська Академія" 16-го березня сказав, що в новому парламенті Народний Рух України може зблокуватися з Партією "Реформи і Порядок", НДП та СДПУ(о). За його словами, ці партії є за здійснення справжніх реформ і найближчі "за духом" до НРУ. Проте, зазначив Я.Федорин, Рух не може поєднатися з партією "Громада", оскільки вона проводить дуже нечітку політику щодо інших партій, "радиться то з лівими, то з правими", "їх концепція базується не на політиці або економіці, а на якомусь іншому підґрунті".

На думку Ярослава Федорина, відповідальність за економічну скруту в Україні має нести Уряд і нинішній парламент. З приводу невизначенности питання виборів київського міського голови Федорин відзначив, що для проведення виборів посадника Києва є правна база — закон про місцеве самоврядування.

Я. Федорин вірить, що 24-го березня парламент переголосує президентське вето на закон про столицю. Можливий розвиток подій Я. Федорин спрогнозував у цей спосіб: "Вибори відбудуться. Після виборів Конституційний суд розгляне це питання і його рішення буде залежати від особистости, яка переможе".

„Динамо" еліміноване

Київ. — Навіть 100,000 вболівальників не врятували київських динамівців від нищівної поразки, яку 18-го березня нанесла їм італійська футбольна дружина „Ювентус" з Туріну. Програвши в себе вдома вислідом 1:4 , „Динамо" вибуло зі змагань за Чашу европейських чемпіонів. Натомість „Ювентус" потрапив до півфіналу третій рік підряд.

Свою перемогу гості завдячують передусім Філіппо Інзаґі, який забив у ворота киян три ґолі. На 26-ій хвилині він відкрив рахунок, який на 54-ій хвилині зрівняв Сергій Ребров. Однак невдовзі Ф. Інзаґі забив ще два ґолі, а четвертого додав Алессандро Дель Пієро.

„Ми не будемо робити з цього трагедії, — сказав тренер „Динамо" Валерій Лобановський. — На мою думку, ми програли проти найкращої команди Европи". Він заявив, що поразка буде лекцією для киян і в майбутньому вони будуть сильнішими.

Радісний тренер італійців Марчелло Ліппі зазначив, що метою гостей було виграти. „Ми давали мало шансів суперникам і заслужили на цей вислід", — сказав він.

Попередній матч між двома дружинами відбувся два тижні тому в Туріні, закінчившись ремісом 1:1. Це вселило надію динамівців і здивувало гравців „Ювентуса", які займають перше місце серед італійських клюбів. Сукупний результат двох матчів — 5:2 на користь турінців.

До півфіналу також потрапили дружина „Монако", домігшись ремісу 1:1 на полі манчестерського „Юнайтед", мадридський „Реаль", нанісши поразку 3:0 „Баєр" Леверкузен, і „Боруссія" Дортмунд, перемігши мюнхенський „Баєрн" вислідом 1:0.

Л. Кучма розмовляв з президентами сусідніх держав

Київ (УНІАР). — Питанням двостороннього співробітництва у політичній, торговельно-економічній та гуманітарній сферах було присвячено телефонічну розмову між Президентом України Леонідом Кучмою та президентом Польща Алєксандром Квасневським.

Керівники обидвох держав значну увагу приділили діяльності консультаційного комітету президентів України і Республіки Польща, чергове засідання якого відбувається тепер у Варшаві. Президенти відзначили, що комітет є важливим координуючим органом дальшого розвитку різнопляннової співпраці між двома країнами. Під час розмови порушено також питання европейської інтеграції та можливі напрями взаємодії у цій сфері.

Л.Кучма розмовляв через телефон також з президентом Білорусі Александром Лукашенком, з яким також обговорив питання двосторонньої співпраці та необхідність поглиблення взаємовигідних економічних зв'язків.

Ще одна телефонічна розмова відбулася між Президентом України Л. Кучмою та президентом Молдови Петру Лучинським. Темою обговорення була підготова до наступної зустрічі керівників країн-учасниць СНД , а також про співробітництво між Україною та Молдовою. Л. Кучма зазначив, що Україна як держава-гарант підтримує територіяльну цілісність Молдови і заявив про готовість до проведення найближчим часом тристоронньої зустрічі в Одесі з питань урегулювання конфлікту з Придністров'ям.

Наступного дня Президент України провів телефонічну розмову з прем'єр-міністром Російської Федерації Віктором Черномирдіним, якого запросив взяти участь у тристоронній зустрічі в Одесі з питань врегулювання Придністровського конфлікту 20-го березня. На зустріч буде запрошено і президента Придністровської Молдавської Республіки Ігоря Смірнова. Під час телефонічної розмови Л. Кучма також порушив питання про виконання програми економічної співпраці між Україною та Росією, підписаної в рамках державної візити Л. Кучми до Москви.

Президент України також провів телефонічну розмову з президентом Туркменістану Сапармуратом Ніязовим, під час якої обговорено стан виконання домовлень, досягнутих в Ашгабаді.

Президент України звернувся до Верховної Ради з пропозицією ратифікувати угоду про економічне і промислове співробітництво між Україною та Еспанією.

Підприємці відбули наради

Київ (УНІАР). — Керівництво Державного комітету розвитку підприємництва провело 16-го березня нараду з керівниками спілок підприємців.

Учасники наради розглянули питання стримуючих факторів у розвиткові підприємництва, а також стан виконання указу Президента України про усунення обмежень, які стримують розвиток підприємницької діяльности.

Голова Державного комітету з розвитку підприємництва Юрій Єхануров відзначив, що пляном заходів, спрямованих на виконання указу Президента, встановлено дуже тверді терміни і комітет покищо їх не порушив. Для виконання президентського указу, за словами Ю. Єханурова, необхідно скасувати багато нормативно-правних актів і внести зміни до 27-ох законів.

Заступник голови Державного комітету підтримки підприємництва Володимир Загородній звернувся до представників спілок підприємців з проханням внести пропозиції щодо вироблення законопроєкту про створення єдиної системи органів державної реєстрації. Також він торкнувся питання перевірок діяльности підприємств. За його словами, надмірні перевірки — один із найбільш стримуючих факторів у розвитку підприємництва.

Для усунення зловживань під час перевірок В. Загородній пропонує встановити чіткий перелік покарань, а також установ і осіб, що мають право на перевірки. Інша постанова має заборонити стягування грошової кари на користь управлінь та міністерств. "Ці гроші мають іти безпосередньо в державний бюджет", — вважає В. Загородній.

З приводу єдиного фіксованого податку, який плянується ввести з 1-го квітня, висловила занепокоєння заступник голови спілки малих та середніх підприємців Ксенія Ляпіна. За її словами, податкова адміністрація досі не виробила належну форму і не встановила податок на підприємницьку діяльність у містах і районах. Отож може виявитися, що цей податок дорівнюватиме податкові на підприємницьку діяльність по всій Україні, й становитиме 100 гривень на рік. За словами К. Ляпіної, підприємці готові сплачувати 40 гривень податку на місяць, в той час як середній податок у минулому році становив 55 гривень на рік. "Підприємці готові платити більше, аби їх менше смикали фінансові інспектори", — заявила К. Ляпіна.

ЗСА повернули пільги В'єтнамові

Вашинґтон. — Президент Билл Клінтон вилучив В'єтнам зі списку країн, проти яких діє доповнення Джексона–Ваніка до закону про торгівлю, прийняте в 1974 році. Доповнення забороняє З'єднаним Стейтам надавати статус найбільш упривілейованої країни будь-якій країні, де порушуються людські пра-ва.

В'єтнамська влада й американські фірми, розміщені у В'єтнамі, добивалися скасування дії доповнення Джексона–Ваніка ще в 1995 році, коли між ЗСА та їх колишнім суперником було встановлено дипломатичні відносини. Тепер американці зможуть доставляти у В'єтнам літаки, турбіни, інше обладнання та техніку. За товари, які надходять на американський ринок з В'єтнаму, будуть стягуватися такі ж низькі мита, як за товари з більшости країн.

За словами пресового секретаря Білого Дому Майкла МекКеррі, Президент Б. Клінтон прийняв таке рішення завдяки змінам в еміграційній політиці В'єтнаму протягом останніх 15 років. Починаючи від 1979 року, понад 400,000 в'єтнамців легально емігрували до З'єднаних Стейтів Америки. "Президент вважає зняття доповнення Джексона–Ваніка кращим способом досягнення прогресу в цьому напрямку", — повідомив МекКеррі.

Скасувати дію доповнення порадили Б. Клінтонові амбасадор ЗСА у В'єтнамі Піт Пітерсон і сенатор, ветеран війни у В'єтнамі Джан Керрі, демократ з Массачусетс.

Все таки, головним фактором в цьому рішенні був тиск американських підприємців на Уряд ЗСА.

Ватикан вибачився перед жидами

Ватикан. — Папа Іван Павло II виконав свою давнішу обіцянку вибачитися перед жидівським народом за бездіяльність Римо-Католицької Церкви у роки голокосту, оприлюднивши цими днями 12-сторінкову заяву, в якій висловлює глибокий жаль з приводу „помилок і неуспіхів" католиків під час панування нацистів.

Та обставина, що у своїй заяві Папа не називає ніяких конкретних імен з тогочасної ватиканської верхівки, не сподобалася в Ізраїлі. Колишній амбасадор у Ватикані Іцак Мінерві в інтерв'ю для ізраїльського радіо сказав: „Всю відповідальність покладено на церковну паству, винними виявилися 'деякі' християни, а церква в цілому та її установи залишилися поза справою".

А національний директор Антидефамаційної ліґи Ейбрагам Фоксман висловився ще гостріше: „Цей документ у великій мірі є апологетикою і виправданням дій Папи Пія XII і Церкви під час голокосту".

І вже зовсім неприпустимим тоном зареагував на заяву Папи головний рабин Ізраїля Меїр Ляу, який вимагає „відвертого вибачення за безсоромне наставлення Папи Пія XII до трагедії жидівства".

Тим часом у згаданій заяві Іван Павло II, високо оцінюючи мудру дипломатію Пія XII, підкреслює, що цього Папу глибоко поважали і жидівські лідери, зокрема покликується на слова колишнього прем'єр-міністра Ізраїля Ґолди Меїр, яка у 1958 році з приводу смерти Пія XII визнала, що у роки Другої світової війни він активно протес-

(Закінчення на стор. 4)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

РОЗВ'ЯЗУЮТЬ РЕЛІГІЙНІ КОНФЛІКТИ

ЛЬВІВ. — Вірні Української Греко-Католицької Церкви провели пікетування Львівської обласної адміністрації, вимагаючи повернення їм церков, переданих у совєтські часи іншим релігійним конфесіям. Пікетуючі, більшість з яких члени Аграрної та Народно-Демократичної Партій, заявили керівництву области, що, в разі не виконання їхніх вимог, греко-католики голосуватимуть проти політичних організацій, які представляє керівництво Львівщини. У зв'язку з міжконфесійними конфліктами, міська адміністрація підписала угоду з головами Української Греко-Католицької Церкви, Української Автокефальної Православної Церкви, Української Православної Церкви Київського Патріярхату та УПЦ Московського Патріярхату. Підписавши угоду, сторони зобов'язалися вирішувати всі конфлікти між релігійними організаціями лише мирним шляхом.

ЗААРЕШТОВАНО ДЕПУТАТА ВР КРИМУ В.ШПІЛЬКІНА

СИМФЕРОПІЛЬ. —Тут 13-го березня заарештовано депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим Василя Шпількіна. Санкцію на його арешт дала кримська республіканська прокуратура. В. Шпількіна вже давно підозрювали в незаконному отриманні валютного кредиту на суму 150,000 дол. Його звинувачують в отриманні цього кредиту за зфальшованими документами в травні 1995 року на фірму "СВ-Атлант". Проте від арешту його довгий час рятувала депутатська недоторканість. Тепер же, як повідомили в Центрі зв'язків із громадськістю Головного управління МВС України в Криму, прокуратура вважає, що зняття імунітету з депутатів місцевих рад поширюється і на депутатів автономії.

СПУ ВВАЖАЄ, ЩО ВИБОРЦІВ ЗАЛЯКУЮТЬ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ.— Обласний комітет Соціялістичної Партії України оприлюднив звернення до виборців. У документі сказано, що виборців "масово залякують та відверто підкуповують". Таким чином нинішня влада та сили, що її підтримують, намагаються продовжити своє панування. Засоби масової інформації постійно пропагують АПУ, НДП, СДПУ(о), штучно підвищуючи їх популярність. Дехто з представників місцевої влади використовує для підкупу виборців гуманітарну допомогу, продукти харчування, ліки та народні гроші, передбачені для організації концертів відомих артистів. Деякі політики так хочуть і далі мати депутатський мандат, що вдаються до відвертого залякування своїх опонентів. Тим, що мають владу, потрібні не проблеми виборців, а їхні голоси на час виборів, сказано у зверненні СПУ. Тому Хмельницький обласний комітет СПУ закликає виборців не піддаватися на погрози та лестощі політичних перевертнів. "Думайте, голосуючи 29-го березня".

МІЛІЦІЯ ВИЛУЧИЛА ТИРАЖ ГАЗЕТИ

МИКОЛАЇВ. — Миколаївська обласна організація Партії "Реформи і Порядок" скерувала на адресу обласної прокуратури офіційне повідомлення про те, що у Первомайському працівники міського управління МВС вилучили у розповсюджувачів тираж останнього числа газети "Ніколаєвскіє Новості" зі статтею журналіста Олександра Настенка, кандидата на депутата від ПРП. Стаття під назвою "Зима тирана, або генерал піщаної кар'єри" містить різку критику на адресу начальника Первомайського міського управління внутрішніх справ полковника В. Сотського. У повідомленні пресової служби ПРП сказано, що правоохоронні органи міста в умовах гострої конкурентної боротьби вдаються до застосування недозволених дій, оскільки на конфіскацію газети не було ні постанови прокурора, ні рішення суду. ПРП оцінює цей інцидент як грубе порушення закону, факт політичного свавілля та втручання правоохоронних органів у виборчу кампанію.

ПОРУШЕННЯ У ВИБОРЧИХ КОМІСІЯХ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Працівники ГУ МЗС України в Криму і республіканської прокуратури провели спільну перевірку діяльности виборчих комісій з виборів депутатів до Симферопільської Міської Ради. В ході перевірки виявлено ряд порушень і фальсифікацій, допущених при реєстрації кандидатів на депутатів. На підставі матеріялів перевірки суд має розглянути питання про скасування реєстрації кандидатів на депутатів Симферопільської Міської Ради С. Воронкова, С. Крюкова, Є. Ана та П. Шолохова.

САМОГУБСТВО ЧЕРЕЗ ЗЛИДНІ

ЛЬВІВ. — Мешканець міста, 32-річний Василівський покінчив життя самогубством, застрілившись із мисливської рушниці. У предсмертному листі, він повідомив, що на цей крок його штовхнули злидні. За минулий тиждень це вже третій випадок самогубства у Львові з тієї ж причини.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАФТОВІ РОДОВИЩА

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА. — Тут працювала Стрийська нафтова і газова розвідувальна експедиція глибокого та структурного свердління і визнала перспективними родовища поблизу свердловин "Дебеславицька-6" у Івано-Франківській області та "Городоцька-6" — у Львівській.

Американська преса відзначає успіх О. Кровицької

Парсиппані, Н. Дж. (Г. Колесса). — „Бажана ‚Баттерфляй' Пуччіні" — під таким заголовком 10-го березня ц. р. помістила на своїх сторінках рецензію Аллана Козінна газета „Ню Йорк Таймс". Підзаголовок гласить: „Виглядає, що українська співачка знає, що відчувала ґейша".

Мова про талановиту співачку, львів'янку Оксану Кровицьку (лірико-драматичне сопрано), яка за відносно короткий період часу здобула заслужену славу серед шанувальників вокального мистецтва не тільки ЗСА, але й Европи. У неділю, 8-го березня ц. р., у Нюйоркському Стейтовому Театрі відбулася прем'єра сезону опери „Мадам Баттерфляй" Дж. Пуччіні, в якій О. Кровицька виконала головну партію.



О. Кровицька

„Основною атракцією постановки є Оксана Кровицька, — українська сопрано, вокальна майстерність, граціозний рух і драматичне розуміння якої зробили головну героїню щирою, правдивою і зворушуючою, — говориться у рецензії. — Протягом усієї опери, а особливо у двох останніх актах, Кровицька плинно поєднала глибину і блиск, які надали її ролі величини. Найбільш критичні моменти Баттерфляй — "Ун бель ді", кінець її зустрічі з Шарплессом і, наприклад, цілу фінальну

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

У ЗВ'ЯЗКУ З ТИМ, що в межах Єврейської автономної области Російської Федерації стоять незораними десятки тисяч гектарів земель, місцева влада дозволила винаймати найкращі площі китайцям зі сусідньої провінції Гейлюнцзян. Вже понад 550 китайських фармерів працюють в Єврейській автономії. При цьому, якщо раніше договори про винайм земель укладалися тільки на рік, то тепер — відразу на три роки. На сьогоднішній день китайські хлібороби вже обробляють 3,500 гектарів землі, де вирощують огірки, помідори, капусту, редьку та інші культури.

ВЛАДА ГОНҐ КОНҐУ оприлюднила вислідки медичного дослідження, проведені місцевою лябораторією та американським Центром контролі над захворюваннями в Атланті, Джорджія. Отже, спеціялісти стверджують, що найбільший риск захворіти „курячим флу" виникає під час відвідин ринків, де продають живу птицю. Вірус хвороби, запевнюють вчені, не передається від людини до людини. Як відомо, від вірусу „курячого флу" в Гонґ Конґу у минулому році захворіло 12 осіб, шестеро з них померли.

В АМЕРИЦІ

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Билла Клінтона піддала критиці ізраїльську владу в зв'язку з недавнім убивством на одному з пунктів перевірки трьох палестинських робітників, які їхали до праці в Ізраїль, і поставила вимогу перевести повне розслідування того, що сталося. Це привело до найсерйозніших за останні місяці зударів на західньому березі ріки Йордан, під час яких були поранені 32 палестинці та один ізраїлець. З'єднані Стейти закликали Ізраїль і палестинців відновити переговори і сприяти створенню атмосфери, вільної від насильства.

З ІНІЦІЯТИВОЮ НОВОГО космічного проєкту, який має важливе екологічне значення, виступив віце-президент ЗСА Ал Ґор. Виступаючи в Массачусетському технологічному інституті в Кеймбриджі, він запропонував НАСА створити сателіт, котрий би цілодобово вів спостереження за земною поверхнею і постачав інформацію в глобальну мережу Інтернету. На думку віцепрезидента, подібний плян, загальна вартість якого становить 50 млн. дол., може бути здійснений вже до 2000 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор: Зенон Снилик

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.co

Саддамові дали перепочити

Успішно застосовуючи дипломатію кийка і цукерки, тобто з одного боку гостро критикуючи президента Іраку Саддама Гуссейна та перестерігаючи, що його негативне наставлення щодо рішення ООН про контролю так званих президентських палаців інспекторами цієї організації може привести до нового збройного конфлікту, а з другого боку висловлюючись за полегшення долі іракського народу, генеральний секретар ООН Кофі Аннан зумів знайти спільну мову з іракським диктатором. Але це аж ніяк не означає, що місія К. Аннана до Багдаду вирішила всі накопичені навколо Іраку проблеми. С. Гуссейн далі домагається повної відміни протиіракських санкцій та припинення згаданих інспекцій ООН, можливість чого Рада безпеки ООН узалежнює від виречення Іраком своєї нуклеарної, хемічної, біологічної зброї та ракет далекої дії. Однак, як би там не було, найбільшу напругу в регіоні Перської затоки, здається, знято. Американський Уряд дістав запевнення, котрі вияснюють важливі пункти порозуміння між ООН та Іраком, між іншим, в справі інспекцій спеціяльною комісією ООН.

Як повідомляють пресові агенції, Білий Дім поінформував, що Президент Билл Клінтон мав телефонічну розмову з К. Аннаном щодо згадуваного вище його порозуміння з Саддамом Гуссейном. Вашінгтон також дістав запевнення в тому, що це порозуміння дуже скоро “буде піддане пробі” шляхом інспекцій визначених об’єктів. Пресовий референт Державного департаменту Джеймс Рубін повідомив, що З’єднані Стейти дістали запевнення від усіх постійних членів Ради безпеки ООН в тому, що якщо С. Гуссейн порушить умови порозуміння з К. Аннаном, то вони впевненіше підтримають мілітарні дії ЗСА проти Іраку.

Свою, однак, думку щодо факту згаданого порозуміння має провідник республіканської більшости в Конгресі сенатор Трент Лотт, який це порозуміння достатньо гостро скритикував. Сенатор Т. Лотт вважає, що це порозуміння ллє воду на млин іракського диктатора, даючи Гуссейнові можливість контролі як над складом інспекційних роззброєневих груп ООН, так і над маштабом їх місії. “Не можу зрозуміти, навіщо Адміністрація Президента Клінтона покладає надії на когось, хто намірений будувати гуманітарні стосунки з масовим вбивником”, — сказав сенатор Лотт, цитуючи пресові повідомлення, згідно з якими К. Аннан під час закритої зустрічі з Радою безпеки ООН назвав інспекторів цієї організації “ковбоями”. Кілька годин пізніше державний секретар ЗСА Меделин Олбрайт, захищаючи згадане порозуміння, заявила, що не час на дорікання ООН, а час на те, щоби припильнувати, як досягнуте порозуміння виконуватиметься, та що ЗСА будуть дуже обережні.

В зв’язку з нинішньою ситуацією навколо Іраку не займим було б згадати про твердження паризького щоденника “Лє Фігаро” про те, що в середині 70–их років дослідні інститути Франції та ЗСА передали Багдадові складники, які уможливлюють виробництво бактеріологічної зброї. При цьому “Лє Фігаро” наголошує, що французькі лябораторії передали Іракові ослаблений біоматерілял, який можна використати хіба тільки при щепленнях, тоді як американці дали Багдадові практично готові збудники серйозних захворювань. Коли англійський дослідний інститут, який працює як для служби здоров’я, так і для мілітарних цілей, взагалі не відповів на прохання Іраку, то австрійські, швайцарські та шведські фірми продали Іракові ферменти, на яких готується бактеріяльний матеріял в промисловому маштабі. У згадані роки Ірак мав належні зв’язки із Заходом, і наукові лябораторії співпрацювали, обмінюючись своїми відкриттями, технологіями та матеріялами.Як ще раз переконуємося, наслідки подібної співпраці в ім’я добра можуть повертатися стороною медалі в ім’я зла.

Головним політичним важелем, яким С. Гуссейн сьогодні вправно користується на внутрішній іракській арені, підтримуючи в народі почуття неприязні, а то й ненависті до Заходу, є тяжке життя населення, яке воно пов’язує з торговельно–економічними західніми санкціями. На жаль, далеко не всі іракці хочуть усвідомити, що ці санкції прийшли, як відповідь на іракську агресію проти Кувайту та на велику іракську загрозу решті світу.

Д-р Роман Барановський

ГЛУМ НАД СУВЕРЕНІТЕТОМ УКРАЇНИ

Під суверенітетом розуміємо верховність державної влади, яка не одержує своїх уповноважень від іншої влади, що над нею стоїть, і не обмежена ніякою іншою владою. Коротко — це свобода від зовнішньої контролі.

Усякі спроби і намагання втручатися у внутрішні справи держави вважається порушенням суверенітету, а шануючі себе уряди негайно реагують і засуджують такі акції.

Як під цим оглядом в Україні? Від часу проголошення суверенітету України — 16-го липня 1990 року, і незалежности — 24-го серпня 1991 року було безліч випадків втручання чужих агентур у внутрішні справи України.

Ось недавно, 1-го лютого 1998 року, посадник Москви Юрій Лужков, виступаючи перед групою севастопольців і моряків Чорноморської фльоти заявив, що буде домагатися передання Севастополя під юрисдикцію Росії. Він ще раз засудив „насильницьку українізацію" етнічних росіян і застеріг, що „відносини між Україною і Росією ніколи не будуть прозорими і щиро братерськими, якщо продовжуватиметься несправедливість у зв'язку із Севастополем і Кримом".

Таких інтрузів із антидержавними виступами на території якоїсь держави негайно видворюють як небажаних осіб (персона нон ґрата). В Україні чомусь це проходить їм безкарно.

Як знаємо, Міністерство Закордонних Справ України зареагувало досить кволо на антидержавні і антиукраїнські виступи Лужкова: мовляв, „територіяльної суперечки між Росією і Україною не було і бути не може".

Такі випадки втручання у внутрішні справи України продовжуються з великою шкодою для молодої держави. На деякі з них Уряд реагує, а деякі цілковито промовчує.

Нагадаймо лиш важливіші з них, які мали місце останнім часом.

26-го вересня 1997 року відбулася в Одесі зустріч Патріярха Вселенської Православної Церкви Вартоломея із Патріярхом Російської Православної Церкви Алексієм II. Темою їх розмов була справа Української Православної Церкви Київського Патріярхату, однак Філарет, Патріярх Української Православної Церкви Київського Патріярхату, не був запрошений. Філарет не був запрошений тому, бо Вселенський Патріярх Вартоломей виразно заявив, що визнає тільки Московський Патріярхат. Патріярх Філарет гостро засудив цю подію, але ми не чули і не читали, щоб і Уряд України запротестував проти такого нетакту.

Нетактовною була теж візита Ватикану в Москві у січні 1998 року, де предметом нарад і розмов було узгідження дії для швидкого поборення труднощів, що існують у взаєминах між православними і греко-католиками в Україні, а також розгляд питання у зв'язку з наближенням 2000-літнього ювілею християнства. Апостольський Престіл репрезентував Кардинал Едвард Ірліс Кассіні, голова Папської ради з питань християнської єдности, а Російську Православну Церкву — Митрополит Смоленський і Калініградський Кірілл, голова Відділу зовнішніх церковних зносин Московського Патріярхату. Обидві делегації прийняв Патріярх Алексій II. І знову ця зустріч відбулася без участи представників Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ), хоч на попередній минулорічній зустрічі в місті Бар, Італія, представники УГКЦеркви брали участь.

На цю подію була доволі лагідна реакція з боку УГКЦеркви, а Уряд України промовчав взагалі цю подію, хоч це було грубим втручанням зовнішніх сил у внутрішні справи держави.

Не менш „пікантною", якщо можна так сказати, подією була недавня зустріч президента Росії Бориса Єльцина з Папою Іваном Павлом II, що відбулася в Римі 10-го лютого 1998 року. Темою розмови була справа Української Греко-Католицької Церкви у західніх областях України. Єльцин скаржився на „кривди", які нібито зазнає Російська Православна Церква Московського Патріярхату від Української Греко-Католицької Церкви, яка, мовляв, забирає від Православної Церкви Московського Патріярхату церкви.

Що за обман і безсоромний цинізм? Адже Єльцин аж надто добре знає, що всі ті церкви в західних областях України були католицькими до 1945 року, коли Москва ліквідувала Українську Греко-Католицьку Церкву і в загарбницький спосіб присвоїла собі усі українські католицькі церкви. Треба дійсно мати велику дозу російської безличности, щоб вимагати колись безправно загарбане Росією українське майно.

З цього можна зробити висновок, що законні дії Української Греко-Католицької Церкви не подобаються не тільки Патріярхові Російської Православної Церкви Алексієві II, але і президентові Росії Єльцинові. Це не тільки варто мати на увазі, але й треба мати на увазі.

І як воно не дивно, всі ці події втручання у внутрішні справи України відносно Української Православної Церкви Київського Патріярхату і Української Греко-Католицької Церкви, легально визнаних державою, залишаються без відповідної і негайної реакції з боку Уряду України. Це непошана до себе самого. А коли хто не шанує себе, тоді годі вимагати пошани для себе від інших.

Борис Бахтєєв,
Київ

Рада Европи та новий совєтський дисидент

На межі років перед Україною постала загроза чи не найбільшої дискредитації її образу після відновлення незалежности. Через те, що наша країна не виконала зобов'язання скасувати смертну кару, йшлося про можливість припинення членства України у Раді Европи й незапрошення української делегації на її засідання. При чому, справа не лише в наявності чи відсутності тієї чи іншої законодавчої норми: серед країн, які вважають себе розвинутими, Україна була одним з лідерів за кількістю смертних вироків, а в перерахунку на кількість населення — мабуть, лідером незаперечним.

Президент України Леонід Кучма ще до нового року надіслав до Ради Европи листа, витриманого у прохально-жалісливому тоні. Посилаючись на об'єктивні труднощі реформування, перехідний період та проблеми, що стоять перед країною, Президент наголошував на тому, що Україна все ж таки дала зобов'язання скасувати смертну кару, а тепер це зобов'язання саме по собі чогось ніхто не хоче розглядати як значне досягнення. Решта змісту листа зводилася до перекладання відповідальности на Верховну Раду. Звичайно, з формальної точки зору це було цілком справедливо, але у контексті загального загострення відносин між гілками влади виглядало дещо двозначно. Та й Президент, який має право законодавчої ініціятиви і досить часто ним користується, не натискав на парламент, щоб той таки зрушив проблему смертної кари з місця. Властне, через постійні взаємні пікірування протягом минулого року гілкам влади, певне, було просто не до проблем „абстрактно-гуманістичного" характеру. Ці проблеми не могли бути першочерговими.

Така ситуація досить типова для нинішнього українського політикуму. Розв'язуючи тактичні, поточні чи авральні питання, він не має ані часу, ані сил, ані бажання зазирнути вперед.

Теперішня епоха закінчується в березні, а далі буде щось цілком нове, що цікавитиме теперішніх політиків лише у тому разі, якщо вони збережуть свої місця.

Варто, мабуть, відзначити й те, що влада „міцних господарників" продукує саме тактично-оперативний підхід до розв'язання політичних проблем. Цей підхід можна зформулювати так: врятуємо економіку, а потім черга дійде й до гуманітарних питань. Вимагати від „господарників" широкого погляду й розуміння того, що, зокрема, психологічний клімат у суспільстві не в останню чергу сприяє або не сприяє покращанню економічної ситуації, мабуть, забагато.

Ситуація з Радою Европи стала черговим дзвінком, який сповістив про крах „міцно-господарчої" ідеології. Не треба доводити, що ідея про те, ніби наявність найвищої міри покарання стримує злочинців, не знаходить свого підтвердження в українській реальності. Адже низького рівня злочинности досі ніхто не помітив. Ймовірніше, побоювання скасувати смертну кару викликано іншим. Не маючи цілісної концепції реформ та бачення їхньої мети, „господарники" інстинктовно чіпляються за старі принципи, методи та правні норми, намагаючись зодягнути їх у нову форму. Радикальна зміна чогось одного за таких умов веде лише до розпаду всієї системи. Коли немає можливості замінити стару, зокрема, правну ідеологію, на нову, можливим є тільки космє-

(Закінчення на стор. 3)

Листи з України

(Рубрику веде Володимир Романюк)

Немає дня, щоб до редакції “Свободи” не надійшов принаймні один лист з України. Люди пишуть про те, чим живуть і чого прагнуть, про свої болі і радощі, висловлюють слова вдячности тим своїм єдинокровним братам і сестрам у діяспорі, котрі повсякчас про них пам'ятають і морально та матеріяльно підтримують у теперішні складні для України та українців часи. Відсьогодні, в міру надходження, газета друкуватиме ці вісточки з України.

“Шановна редакціє часопису ‘Свобода’! — пише в листі з 26-го січня ц.р. Дарія Ждан зі Львова. — Дуже прошу, якщо є хоч найменша можливість, надрукувати мою подяку пані Марії Крижанівській. Я не маю іншої можливости подякувати їй за все добро, що вона зробила для мене, а в цій подяці перечислила тільки частину того, що хотілося б сказати, але, розуміючи, що до Вас напевно звертається багато таких, як я, буду вдячна, якщо Ви виконаєте моє прохання.

…Доля звела мене з п. Крижанівською випадково, біля готелю ‘Дністер’ у Львові, де я мала стрінути мою кузинку Мелю Дмитрів, котра приїхала в гості до родини в Україні та якої я в готелі не застала. Вивилося, що п. Марія близька приятелька моєї кузинки. Зав'язалася цікава приємна розмова, і так почалося наше знайомство, яке триває до сьогоднішнього дня.”

Далі в листі Д. Ждан розповідає про тяжку долю її батьків та її під комуно–большевицькою імперією. Згодом виявилося, що батькові нелегкі життєві дороги привели його в Канаду. Та в ті часи навіть думати про якісь родинні зв'язки в СССР заборонялося. Тож “розлука батька і доньки тривала довгих 56 років, і якби не п. Крижанівська, я напевно не зустрілася б з батьком… Я дала їй тільки татову адресу, а вона зв'язалася з ним по телефону і переконала, щоб запросив мене до Канади”.

Ця зустріч відбулася в 1995 році. “Неможливо декількома реченнями описати цю небуденну подію, — пише Д. Ждан, — але можна уявити стан моєї душі, коли 19–го серпня 1995 року я вийшла з літака у Калгарі і побачила такого далекого і такого близького рідного мого татуся”.

Коли закінчилася візита Д. Ждан у батька, М. Крижанівська запросила її до Америки, до себе додому в Рочестер. “Так, ніби виглядало, що вона має багато грошей і може ними розкидатися, але ж ні! Вона пенсіонерка, живе скромно, а заощадженими грішми допомагає бідним людям в Україні. Будучи у неї, я мала нагоду прочитати декілька листів від тих людей, які дякують за допомогу та моляться за здоров'я п. Марії”. Тепло приймали Дарію й у сина М. Крижанівської Юрія в Медисон. З листа Д. Ждан довідуємося також, що М. Крижанівська допомагала фінансово при надрукуванні понад 100,000 дитячих книжечок “Вчителька”, а також “Меч і книга” та “Гарфа лейлі”, які безкоштовно розіслані школам в Україні, що во там є частою гостею Т–ва “Просвіта”.

“В час перебування п. Марії в Україні ми відвідували церкви, де вона складала датки на Церкву. Я дала їй адреси бідних людей, котрим вона опісля висилала пачки. Також відвідувала школи, шпиталі, сиротинці, яким п. Марія, чим могла, помагала. До тої доброї справи долучила свого сина Юрка, котрий допомагає хворим дітям в Україні.

Добра, дорога і кохана моя пані Марусю, моя друга ненько, щира Вам подяка і низький уклін від мене і моєї родини за все добро, допомогу та увагу. Живіть довго, бо ви потрібні людям, потрібні Україні, і нехай цей яскравий промінчик, що горить у Вашій душі, ще довгодовго зігріває душі людей. А закінчу словами нашої молитви: ‘Нехай святиться ім'я Твоє, дорога наша Маріє!’.

* * *

У своєму листі до “Свободи” заступник завідувача Старосамбірського районного відділу освіти, Львівщина, Омелян Леськів розповідає про американця Івана Стебельського, якого на Підкарпатті називають меценатом з Кольорадо. “Чим заслужив цей добродійник такий народний титул?” — запитує автор листа і сам відповідає: “Працею, помноженою на вийняткове милосердя. І все це — в ім'я українства, на добро нашого майбутнього”.

І справді: чим іншим, як не милосердям, пише автор, назвеш призначені І. Стебельським стипендії

(Закінчення на стор. 3)

Анатолій Гороховський

Любов то — сила життя

I

За календарем лютий найбільш холодний місяць року, а в дійсності погода на зиму не подібна: на деревах з'явились бруньки, в лісі повно підснїжків та інших квітів, які віщують весну. Виходить, що природа піднесла Дню Валентина свій особистий подарунок? Так, з цим згідні метереологи, які стверджують, що такої теплої зими і ранніх прикметів весни, як недавно в Чикаго, не спостерігалось протягом останнього століття.

Користуючись такими приємними обставинами, господарі готелю Тамара та Іван Тищенки запросили на свято св. Валентина українську громаду, щоб люди могли освідчитись в коханні, якщо не в коханні то в симпатії. А якщо не в симпатії, то просто в добрих почуттях.

І ось цей день прийшов, простору залю готелю заповнили люди різного віку і становища, однак всіх їх привело до Тищенків бажання забавитися, пригадати молоді роки, поговорити навіть про такі потаємні речі, як перше кохання. А цим, як розуміється, тільки з друзями можна поділитися.

Не залишився осторонь цієї події і часопис. Кільком учасникам імпрези, жінкам і чоловікам, було задано одне і теж питання, а саме: „Що таке любов?"

Нижче друкуємо короткий запис одержаних відповідей, які подаємо з дозволу їх авторів.

Зиновій Маринець, працівник каси „Самопоміч"

Відверто скажу: мені нелегко відповісти на поставлене питання. І це цілком зрозуміло, адже поняття „любов", „кохання" є, на мій погляд, філософічними і вимагають широких коментарів. Наразі пригадався афоризм, який, як мені здається, має безпосереднє відношення до теми нашої розмови. Ось його зміст: усі нещасливі кохання подібні, в той же час щасливі — кожне щасливе по-своєму.

Любов робить людину окриленою, вона відкриває душу, збагачує серце новими почуттями, а голову — серйозними думками. Все це я відчув в 16 років на собі, коли вперше покохав. Змушений визнати, що це кохання не мало тієї глибини, яку я згодом знайшов у своїй дружині Анні. З нею я познайомився, коли вчився у Львівській консерваторії, а вона працювала в будинку вчителя. Понад чотири роки ми зустрічалися, а потім побралися. І ось вже біля 30 років живемо разом, як кажуть, душа в душу.

Своїй дружині я присвятив чимало віршів, один з них хотів би прочитати.

Без неї день ставав роком

Якщо в душі вишневий цвіт,
А ніч замріяна, як мати,
Як хочеться обняти світ —
То це прийшла пора кохати!

Якщо б веселку в коси вплів,
Для неї сонце взяв в долоні,
Всю землю зорями встелив —
Ти у коханні у полоні!

Якщо нудний спів солов'я
І личко місяця не ясне...
Недобра ця пора твоя —
Твоє кохання блідне, гасне.

Тоді згадай чудовий час,
Як все купалося в любові,
Як приглядався ти не раз,
Чи місяць має її брови?!

Чи в сонця усмішка така,
Як в неї — тепла, загадкова?
Чи спів гірського потічка,
Як її пісня колискова?

Як ти шукав її у сні,
Щоб не згубилась ненароком,
Для неї лиш співав пісні...
Без неї день ставався роком?

Своє кохання воскреси,
Воно не згасло, десь зоріє,
Бо плід любови ти єси
І душу лиш вона зігріє.

До цього варто додати, що вірш покладено під музику і його виконували як тут в Канаді та в Дітройті.

Анна Маринець, музична виховниця дитячого садка

Змушена визнати, що я не така красномовна, як мій чоловік, однак можу поділитися своїми думками з приводу того, який зміст вкладаю в святе слово „любов".

Мені здається, що любов то є надпочуття одного до другого, а окрім цього вміння прощати. Мене ніколи не зраджував чоловік і я всі роки була вірна йому.

Протягом багатьох років я працювала музичною виховницею в дитячому садку. Мій досвід дає право сказати, що музика виховує у молоді повагу до жінки, до вірного кохання, до щасливого сумісного життя.

Якби довелося починати все з початку, то пішла би тією же дорогою. Разом з чоловіком живемо понад чверть віку і всі ці роки дарують нам любов, яка не знає зради.

І ще одне важливе положення, яке звернуте до мого чоловіка: та людина, яку ти любиш в мені, звичайно, краща за мене. Я не така. Але ти кохай і я намагатимуся бути кращою від себе.

Закінчення буде

Св. п. Б. Я. Ґолемба

У глибокому смутку повідомляю, що 26-го лютого 1997 року відійшов у вічність мій найдорожчий муж Богдан Ярослав Ґолемба.

Покійний народжений в Коломиї, там і вчащав до української гімназії. Був довголітнім працівником Повітового Союзу Українських Кооператив в Копичинцях. Там зорганізував Спортове Товариство „Стріла". До вибуху війни жив на Холмщині в м. Грубешів, провадив „Українське Мистецтво".

По закінченні війни, на вулицях Кракова, копичинецький житель твердив, що Б. Ґолемба служив при українській поліції і в 1941 році розстрілював російських полонених. Б. Ґолембу заарештовано. Сидів на „Монтелюпіх" був катований службою безпеки. З браку свідків був звільнений з підірваним здоров'ям. „Акція Вісла" застала його в селі Переводів коло Лісок. Знов арештований, сидів в Томашів-Любельському і знов був катований.

До виїзду до Канади жив в Ґданську, Польща. До Торонто приїхав 1959 року. Був членом УНС від 1960 року.

Похоронений на цвинтарі Парк Лон в Торонто. На його могилі складаю нев'янучу незабудку — поміч „Дітям Чорнобиля".

Дружина Наталка

ДВА ДНІ ПЕРЕД ЗАПОВІДЖЕНОЮ публічною ліцитацією різних пам'яток колишнього президента ЗСА Джана Ф. Кеннеді його двоє живучих дітей, Каролайн і Джан Ф. мол., подали публічну заяву до преси, в якій гостро критикують колишню секретарку їхнього батька Евелин Лінкольн за те, що вона забрала нелеґально різні пам'ятки батька. Е. Лінкольн померла в 1995 році, а її спадок отримав Роберт Вайт, що тепер задумав більшість пам'яток по президентові ЗСА виставити на ліцитацію. Діти Дж. Кеннеді у своїй заяві стверджують, що секретарка батька не мала права забрати приватне листування, а дирекція національних архівів має також претенсії до деяких виставлених на ліцитацію документів, уважаючи, що вони не повинні переходити в приватні руки. Ліцитація 600 різних речей приналежних до Дж. Кеннеді мала розпочатися 18-го березня.

Рада...

(Закінчення зі стор. 2)

тичний ремонт, який за своєю технологією не передбачає радикальної перебудови.

Здається, що певні політичні сили та групи не виключають можливости „зміцнити" своє становище не лише за допомогою економічного тиску.

Верховна Рада України підтвердила мораторій на виконання смертних вироків, який існує від вересня. (От чому лише ВР не згадувала про цей мораторій раніше, хоча б для того, щоб довести, ніби всі дані міжнародних організацій є висмоктаними з пальця?). Рада Европи відклала розгляд питання про виконання Україною зобов'язань і зажадала, щоб уже після виборів, у квітні парлямент скасував смертну кару. Мудрі все ж таки европейці: знайшли таки той невеличкий період, коли від ВР можна чекати конструктивної праці, яка б не мала передвиборчого підтексту!

Звертає на себе увагу виступ Бориса Олійника, переобраного на високий пост. Вже не раз за останні місяці у Страсбурзі він виголосив палку промову проти смертної кари. На цей раз товариш Олійник засвідчив, що його світогляд вміщує чи не всі наявні у світі ідейні возріння. І феномен Олійника заслуговує на детальніший розгляд. Своїми публічними виступами він чомусь нагадує совєтського дисидента, чим, можливо, й імпонує европейцям. Проте, час тепер інший, і всі дисиденти мають повну свободу не перебувати в межах єдиного вчення, а знайти собі однодумців поза компартією. Але Б. Олійник цього не робить.

Очевидним є й те, що Б. Олійник перебуває у КПУ на особливому становищі. Принаймні, більше ніхто з його партійних колег ніякого вільнодумства собі не дозволяє (чи не сам собі?). Постійно у КПУ відбувається „розборки польотів", де читають тривалі нотації за найменше відхилення від партійної лінії. Отут і виникає питання: чи справді авторитет та вплив у КПУ дозволяють Б. Олійникові більше, ніж решті? Чи комуністи свідомо використовують поета як вітрину для своєї партії: подивіться, ми ж цивілізовані, один з наших лідерів є просто таки світочем гуманізму, ми не проти різних думок?! Може, Б. Олійник є необхідним для введення в оману необізнаних слухачів як в Україні, так і за кордоном: саме промови Б. Олійника вони сприймають за компартійну ідеологію? Той факт, що інакодумство в КПУ існує лише в одному примірнику, мабуть, саме на користь цього й свідчить.

Листи...

(Закінчення зі стор. 2)

для бідних, але здібних дітей України — студентів вищих навчальних закладів?" „Назву тільки двох з п'яти. Це – Таня Сліпець (Львівська Політехніка) та Степан Стецик (Дрогобицький Епархіяльний Катехитичний Інститут св. Трійці). Їх порятував меценат з Кольорадо, бо вірить: на таких, як вони, надіється наразі злиденна, але вже вільна Україна, якій, за словами його краянина, письменника о. Юрія Кміта, 'потрібні непродажна управа, справедливі судді та взірцеві священики'".

Мати Степана, звичайна сільська жінка, — розповіда в листі О. Леськів, — приймаючи з сином стипендію, не могла стриматися від сліз вдячности. "Такі гроші тримаю вперше, а мріяти про них я навіть не могла..." — розчулено дякувала, а О. Леськів "стояв і дивився на надію нашої Церкви, думаючи про заокеанського добродія, який теж цю надію плекає. А коли молодий студент богослов'я ненароком запитав мого приятеля, пана Олега Бакалу, який вручав стипендію: 'А чим же я віддячуся цій добрій людині?', то почув у відповідь: 'Дасть Бог, виростеш, вивчишся і сам допомагатимеш людям, адже виховний ідеал українця схвалює доброзичливість, допомогу, милосердя...' Пан Іван Стебельський допоміг 'стати на ноги' Бориславській, що на Львівщині, гімназії (між іншим, саме в тому місті пройшли його молоді роки), не оминув увагою Старосільську середню школу, оскільки в Старому Селі народився. Меценат ось уже три роки матеріяльно підтримує Старосамбірську середню школу ч.1, школу Заслуженого вчителя України Михайла Рашкевича, який перетворив її у найпрестижніший навчальновиховний заклад краю. Така допомога щорічно складає 2,250 дол., що в час наших економічних негараздів має неабияке значення".

Засновник Фонду сприяння українській освіті і науці при Гарвардському університеті, Іван Стебельський чинить, як справжній патріот. У жовтні минулого року, з-поміж інших достойників, і його заслужено названо лавреатом Старосамбірської педагогічної премії.

"Пишу ці рядки в часі Різдва Христового. Тому зичу, аби Дитятко Боже, новонароджений Ісус защедрив добру Людину, українця з Денверу, що в стейті Кольорадо, всіма своїми милостями на рік, що настав, і на всі літа прийдешні!", — закінчує лист педагог з Галичини О. Леськів.

ПОДІЇ

ЗБОРИ КООПЕРАТИВИ

Ню Йорк. — Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива повідомляє, що 32-гі Загальні річні збори кооперативи відбудуться у неділю, 29-го березня, у великій залі Українського На-родного Дому, 142 Друґа аве. в Ню Йорку. По-чаток о год. 2-ій після полудня.

БАЛЬ В ОГАЙО

Клівленд. — Пластовий курінь „Буриверхи" влаштовує баль з презентацією дебютанток, який відбудеться у суботу, 9-го травня, у готелі Wyndham Cleveland, Playhouse Square, 1260 Euclid Ave. Готель виділив кімнати для гостей. Гратиме оркестра „Нове покоління". Стрій вечірній. У справі інформацій слід телефонувати на числа (216) 642-8796, або (440) 546-7828.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КРЕДИТІВКИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — У неділю, 22-го березня, у великій залі Академії св. Юра, в год. 2-ій по полудні відбудуться 47-мі Загальні збори кредитівки „Самопоміч". Крім інших справ, на порядку нарад є вибір трьох членів Ради Директорів.

В Чикаґо виступлять піяністи-лавреати київського конкурсу

Щедра на музичні таланти Україна, де народилися Бортнянський, Ведель, Березовський, Лисенко, Лятошинський, Прокоф'єв, Яша Гайфец, Давид Ойстрах, Св'ятослав Ріхтер, Іссак Штерн, славетний піяніст XX століття Володимир Горовиць та інші. Народився Горовиць в Києві в 1903 році, де і народилися три покоління його родини, всі музиканти, всі випускники київського музичного училища-консерваторії.

На відзначення 90-річчя від дня народження Володимира Горовиця, в 1993 році було засновано Міжнародний конкурс юних піяністів пам'яті В. Горовиця. Конкурс відбувається щодва роки в Києві. З різних країн світу приїжджають молоденькі лавреати та члени журі в Україну. Саме ім'я Горовиця притягає найкращих кандидатів з усього світу до Києва. Опісля лавреати їдуть по головних країнах та концертують і розповсюджують славу про конкурс та пробивають собі дорогу в професійну кар'єру. В цей спосіб також і пропаґується ім'я України та престиж цього міжнародного конкурсу, котрий започаткувала Україна.

Концертове турне лавреатів започаткується в Чикаґо в середу 1-го квітня, в 7 год. вечора в Культурному Центрі міста при вулицях Мишиґен і Вашінґтон під спонзорством та організацією Комітету міст-побратимів Чикаґо–Київ при міській адміністрації посадника Ричарда Дейлі. Вступ на концерт тільки 15 дол., тому запрошується та заохочується добровільні датки та спонзорства, щоб покрити кошти імпрези. Квитки можна закупити в касі „Самопоміч", в Першому Щадничому Банку „Певність" та на самому концерті. Тому, що концерт відбудеться в рамках міського департаменту культури, є можливість розреклямувати справу на широку скалю. Головні радіопрограми клясичної музики, головні музичні критики, всі музичні заклади та головні постаті світу культури в Чикаґо виявили зацікавлення в цій надзвичайній музичній події. Концертовий почесний комітет очолюють посадник Чикаґо Р. Дейлі з дружиною Меґі, а до членів Концертового комітету включились Генрі Фоґель, головний директор чикаґської симфонічної оркестри, Джеймс Палермо, головний директор чикаґського музичного фестивалю в Ґрент Парку, Ал Бут, директор серії концертів Майри Гесс, та багато інших українських та неукраїнських представників культурних, фінансових та громадських установ. Концертовий комітет в Чикаґо очолює інж. Любомир Крушельницький.

Турне в Америці складається зі слідуючих виступів: 1-го квітня в Чикаґо; 3-го квітня в Колюмбус, Огайо, в год. 7:30 вечора в Консерваторії, 2199 вул. Іст Мейн; 5-го квітня в Сінсіннаті в 3-ій год. в Сінсіннаті арт Асосієйшен, 1225 вул. Елм; 9-го квітня в Ню Йорку в Карнеґі Голл; 12-го квітня в Кеймбридж, Масс., в 3-ій год. в залі Едвард Пікман, 27 вул. Ґарден.

Засновники Конкурсу юних піяністів — Міністерство Культури, Головне управління культури Києва та Київське державне училище ім. Ґлієра. Конкурс одержав офіційні привіти та підтримку від дружини Президента України Людмили Кучми, від дружини президента ЗСА Гіллари Клінтон, від амбасадорів та президентів всіх держав конкурсантів та від різних високопоставлених осіб світу.

Самі лавреати — геніяльна молодь і діти у віці між 8 і 28 років. Фіналісти приїде сім: В'ячеслав Зубков, Олексій Ємцов та Олексій Колтаков з України, Ріса Гоноуе та Казумаса Мацумото з Японії, Шаі Коен з Ізраїля і Браєн Валік із ЗСА.

Марта Фаріон
голова Комітету міст-побратимів Чикаґо–Київ

Округа УНС в Ню Йорку відбула Річні збори

В неділю, 22-го лютого ц. р., о год. 1:30 по полудні, відбулися Загальні збори Округи УНС Ню Йорку, у яких взяли участь представники 11-ох відділів. Збори попередила перекуска і спільна світлина.



Наради Округи УНС в Ню Йорку.

Відкрила збори голова Округи Варка Бачинська і привітала представницю Головного Уряду секретаря Марту Лиско, як також почесного члена Головного Уряду Марію Душник і почесного голову Округи проф. Василя Лучкова. Дальше проводив зборами, до речі дуже вдало, проф. Лучків, секретарювала Надя Демчур.

Із звіту голови В. Бачинської присутні довідались, що Округа, так як було намічено в пляні праці, старалась відновити братську діяльність. Вдалося організувати поїздку автобусом на Союзівку в День Батька. Відбуто осінні організаційні наради з участю предсідника УНС Уляни Дячук.

Представники Округи взяли участь у бенкеті в честь колишнього предсідника Йосипа Лисогора і 50-ліття священства о. Патрикія Пащака, а також деякі секретарі були присутні на посвяченні нового будинку УНС.

Колись у відділах дуже багато уваги присвячувалося відвідуванню хворих, тепер це не завжди можливе, але картку з побажанням повороту до здоров'я все можна хворому післати і це власне голова старалась впровадити в життя. З нагоди надходячої Конвенції Округа була в листовному зв'язку з відділами. Накінець вона пригадала секретарям про обов'язок плачення вкладок до окружної каси, що виносить всього 5 дол. на рік.

Головний секретар М. Лиско перш за все зложила признання Окрузі за виконання квоти у придбанні нових членів на 74 відс., а відтак дала точний огляд організаційної праці за 1997 рік, річних здобутків Округи і цілого УНС. Вона закликала секретарів зосередити всю свою увагу на придбанні нових членів, як це завжди робилось у конвенційному році.

На запити чи тепер, коли вже Українська Народна Поміч не існує можна буде їхні відділи лучити з нашими на цьому самому терені, щоби спільно працювати у здобуванні членів, М. Лиско відповіла, що всі ці питання будуть розглядатися на Конвенції. Конвенція повинна злуку затвердити, як також опрацювати остаточні деталі злуки з Українським Братським Союзом. Вона також вияснила справу грошей, що назбирались у відділових касах і як полагоджувати ці спірні справи.

Слідував вибір нової Управи. На пропозицію Номінаційної комісії оформлено Управу в такому складі: В. Бачинська — голова, Н. Савчук — перший заступник, Ю. Костів — другий заступник, Л. Ґой — секретар, І. Хома — касир, З. Зарицька — пресова референтка (україномовна), М. Душник — англомовна, С. Літепло — імпрезова, М. Шепарович, О. Літепло — організаційні, Р. Форостина, Ю. Юрків, Іван Дармохід — вільні члени; Контрольна комісія: М. Шпонтак — голова, Т. Шумилович і В. Панчак, члени.

Голова подякувала за перевибір і заявила, що в пляні на 1998 рік головне місце займає організування нових членів і над цим ми мусимо справді попрацювати. Щодо Конвенції, то перш за все відділи мусять відбути збори, вибрати делегатів, негайно повідомити про це М. Лиско і тоді щойно зробимо сходини делегатів Округи. Гостей — дійсних членів, яким добро УНСоюзу лежить на серці, радо привітаємо на цих сходинах.

З касового звіту видно, що Округа може дозволити собі дати даток на якусь благородну ціль, тому голова попросила щоби хтось піддав думку на яку ціль і скільки ми повинні дати. Остаточно рішено вислати 200 дол. на Києво-Могилянську Академію, а також 100 дол. на поміщення привіту від членів Округи з світлиною у конвенційній книзі.

Після цього В. Бачинська подякувала всім присутнім за участь, тим, хто зайнявся приготуванням перекуски, і закрила збори.

Зеновія Зарницька

Американська...

(Закінчення зі стор. 1)

сцену — вона висвітлила послідовно, а останню створила такою яскравою й тужливою, якою вона мусить бути".

В Нюйоркській міській опері співачка виступає уже п'ятий рік, виконуючи такі головні партії, як Ліу в „Турандоті", Мікаели в „Кармен", Мімі і Мюзетти в „Богемі", Донни Ельвіри в „Дон Джованні", Ярославни в „Князі Ігорі". До цієї палітри тепер додалася Мадам Баттерфляй. Співала О. Кровицька також і з багатьма симфонічними оркестрами: виступала у Реквіємі Дж. Верді в Карнеґі Голл з Бруклинською фільгармонічною оркестрою, з симфонічними оркестрами Кольорадо, Сакраменто, а також на фестивалі творчости Малера у Кольорадо. У травні минулого року співачка брала участь у концерті музики Шостаковича в Алліс Таллі Голл в Лінкольн Центрі, де співала сольову партію у XIV симфонії; диригував син композитора, Максим Шостакович. Також слід згадати виступ О. Кровицької у Вейл Рісайтл Голл на концерті під назвою „Слов'янська душа", де звучали твори слов'янських композиторів.

З великим успіхом О. Кровицька виступала і в Европі — із Симфонічною оркестрою радіо і телевізії Мадриду, з оркестрою радіо в Ганновері, Німеччина. Уже декілька років підряд мисткиня одержує запрошення до участи у Літньому фестивалі, який проходить в австрійському місті Ґрац, де співає партію Мімі в опері „Богема".

Під час нашої недавньої розмови запитуємо О. Кровицьку про її дальші творчі пляни. Довідуємось, що мисткині запропоновано виступити з партією Каті в опері Яначека „Катя Кабанова", постановка якої відбудеться в Маямі та Монтреалі. Ще перед появою вищезгаданої статті у „Ню Йорк Таймс" співачку запрошено виступити у новій постанові „Мадам Баттерфляй" в Нюйоркській міській опері наступного сезону.

У вивченні італійського репертуару О. Кровицьку консультує відома італійська співачка Рената Скотто.

Балтимор відзначив роковини незалежности і соборности

Заходами балтиморських відділів УККА і УАК-Ради українська громада міста та околиць святочно відзначила в неділю, 25-го січня ц. р., 80-ту річницю українських Визвольних змагань і проголошення незалежности і соборности України 22-го січня 1918-19 років. Свято відбулося в залі української католицької церкви св. Михаїла. На ньому виступили учні Школи Українознавства та доповідав Святослав Караванський.

Свято відкрив Климентій Баб'як, голова Відділу УККА, вітаючи учасників і гостей. Він пояснив, що ці історичні дати на початку XX століття відзначаємо і сьогодні, бо вони були завершенням процесу розвитку українських політичних стремлінь та поклали підвалини під політичний світогляд кожного свідомого українця. Ці акти державного самовизначення України залишаться повіки як основа українського мислення і української дії. Тому і закономірним завершенням довговікової боротьби за свободу була і нова, світла дата — 24-го серпня 1991 року і 1-го грудня 1991 року, проголошення незалежности України і референдум.

По відкритті свята відбувся виступ учнів Школи Українознавства з монтажами. „Дзвони в Україні" В. Переяславця виконали учні старших кляс Наталя Дудок, Маланя Качанюк і Назар Довдак. Другий монтаж „Юнак у вовняній хустині" Олекси Кібця, присвячений героям Крут, перевели учні молодших кляс на тлі пісні „О Україно, о люба ненько" при фортепіяновому супроводі учительки Олі Гой. Монтажі підготовив учитель Теодор Кузьмів.

У святочній доповіді Святослав Караванський вказав на те, що різні народи переживають історичні повторення. І так французи — революції, поляки — поділи і відродження, а українці — проголошення незалежности. Аж п'ять в XX столітті: 22-го січня 1918 року — УНР, 1-го листопада 1919 року — ЗУНР, 19-го березня 1939 року — Карпатська Україна, 31-го червня 1941— відновлення державности і 24-го серпня 1991 року — незалежна Україна. Доповідач порівняв перше проголошення (1918–20 років) з останнім. І хоч обставини були різні, було багато спільного. На початку століття царська імперія показала свою нездатність керувати державою, теж саме сталось із совєтською імперією — невміння господарювати привело до її розвалу. Як тоді, так і тепер Україні загрожувала небезпека з півночі.

Доповідач вважав, що в 1918–20 роках втрачено державність через брак єдности в самостійницькому таборі. Самостійницькі середовища по різному розуміли характер незалежности України, по різному ставились до колишньої імперії. Усі вони мали свої збройні сили і збройно вирішували суперечки між собою. Жодних представницьких виборних органів не було і до цивілізованого шляху розв'язки суперечностей не дійшло.

Сьогодні, по проголошенні незалежности в 1991 році, суспільство України обрало цивілізований шлях і вся боротьба між різними політичними середовицями знайшла вияв у президентських і парляментарних виборах, а по виборах — в парляменті (Верховний Раді). Виступають теж ті самі сили, що і на початку століття (1918–20 роках): прихильники повної незалежности, прихильники відродження імперії, прихильники автономії-напівзалежности і аполітична маса. Кількісно і якісно ті сили сьогодні дещо змінилися. Боротьба за державність і українську Україну триває. Вона набрала, однак, в Україні цивілізованих форм. Але на долю України впливають не тільки вибори, але і закони, зокрема закон, як треба проводити вибори (правила гри). Доповідач вважав, що саме в прийнятті законів допущено дві помилки, які спричинили гальмування державотворчих процесів досьогодні. В 1991 році прийнято закони, які мали ряд недемократичних, а то і антиукраїнських рис. Головна помилка — це виборчий закон, який скопіював мажоритарну виборчу систему УССР, яка не забезпечувала справедливого представництва. Вона применшувала ролю партій і давала більше шансів у керуванні державою усяким авантуристам.

Друга помилка — закон про громадянство. Усім, хто проживав в Україні в день проголошення незалежности, надано громадянство. Звичайно, в цивілізованих державах ті, які не родились в даній державі, мусять проходити процес натуралізації перед одержанням громадянства. Таких в Україні було 15–18 відс. Саме виборчий закон і надання автоматично усім громадянства спричинили висліди виборів 1994 року. І президентські вибори мали б зовсім інший вислід, і Україна стала б більше українською. Ми бачили б кращий стан української мови та українського відродження. Ці закони спрацювали для антиукраїнських сил.

Наслідків проголошення незалежности України в 1991 році ще не можна оцінити. Бої за Україну ще перед нами — у парляментарних виборах в 1998 році і президентських в 1999 році. А по цих виборах почнеться новий етап боротьби за Україну, тоді ж і можна буде порівняти наслідки проголошення незалежности в 1991 році із визвольними змаганнями 1918–20 років.

Святочні сходини закінчено національним гимном України.

Б. С.

Допоможім українцям в Казакстані

Мільйони українців в східній діяспорі не зазнають гараздів. Найбільше терплять наші люди у Казахстані. Колишні каторжники живуть вбого, в економічних злидях, без поради і допомоги, часто без води і хліба. Хоч вільна, але російськомовна промосковська влада дальше вважає їх чужинцями і, якщо не шкодить, то й не допомагає. Більш прихильно ставляться казахстанці, але в своїй країні не мають багато голосу. Для влади в Україні вони були судженими і так їх трактується.

Через розсіяність по величезних просторах, суспільно-громадське та релігійне життя майже не існує. На 1.5 млн. українців є одна маленька церковця. Цей священик обслуговує і другу громаду віддалену на 220 км., яка ще не має церкви, плянує купити приміщення і просить про допомогу. В трьох більших містах існують українознавчі школи, але через далеку віддаль та брак учителів їх вигляди обмежені.

Про життя тих людей можна писати томи. Переживання кожної людини — це трагічна історія, яку старші заберуть до гробу, бо ніхто ними не цікавиться. Одначе їх патріотичність, навіть і молодшого покоління, може послужити прикладом багатьом жителям України. Замітним є, що страх бути українцем чи говорити рідною мовою скоро зникає. Там роджене покоління, вивчає рідну мову, хоче знати свою історію, а понад усе бажають бачити Україну могутньою. Але і там не без труднощів. П'яте, шосте покоління з колишніх виселених українців вважають себе росіянами і виконують шовіністичну роботу. На спілку з москалями створили „Слов'янське об'єднання", використовують брак священиків і церков, переконуючи, що то все одно, затягають людей до московської церкви й вміло русифікують свої жертви, включно з католиками.

Минулого року членові Управи Ради Оборони і Допомоги Українцям при УККА вдалось нав'язати контакти з українськими громадами в Казахстані, які ми вдержуємо і намагаємось поширити, особливо піддержати громаду духово та допомогти в розвитку її власних сил. Завдання важке й поміч нелегка. Окрім американської пошти, яка приймає тільки 44-фунтові посилки, інших можливостей немає, навіть, грошей переслати не можна. Всі намагання одержати полегшення від казахстанської амбасади, як і українського Уряду, покищо безуспішні.

Управа РОДУ вибрала інший шлях. На наше прохання існуючі там товариства зібрали адреси для дуже потребуючих — старих самітних, калік ОУН УПА, яких там багато, та хворих, і вже переслали кілька десяток до нас. Ми маємо зібраних 1,000 дол. із добровільних датків, коли наш член Управи розповідав по громадах про життя в Казахстані.

Ми звертаємось з проханням до всіх церковних і світських організацій, товариств, підприємств та всіх людей доброї волі допомогти нашим братам хто чим може. Приготовляти і висилати пачки, нам бракує робочих сил. Ми просимо вижче згаданій організації взяти адреси, хто скільки зможе й вислати пачку на дану адресу. До пачки можна вкладати все — харчі, одяг та книжки. Одначе це все мусить бути якісної вартости, бо оплата одної посилки виносить 80 дол. Доставка триває від 6 до 7 тижнів.

Грошові пожертви просимо слати на адресу: UCCA — RODU, 203 Second Ave., New York, NY 10003.

По адреси та ближчі інформації, просимо писати: J. Burtyk, 185 Pershing Rd., Clifton, NJ 07013, або телефонувати на число: (973) 779-4063.

І. Буртик

Ватикан...

(Закінчення зі стор. 1)

тував проти страждань жидівського народу.

Представники Світового жидівського конгресу в Ню Йорку схвалили окремі частини заяви Івана Павла II, але разом з тим підкреслили, що вона в цілому не така добра, як аналогічні вибачення французьких та німецьких католицьких єпископів, які в минулому році признали, що Церква докладала замало зусиль у боротьбі з нацизмом. З приводу цієї категорії „замало", то більш об'єктивно аналітики зауважують, що цей докір слід адресувати всьому людству, яке допустило до влади коричневий і брунатний фашизми.

У Сумах відбулася зустріч з молодими виборцями

25-го лютого ц. р., 1,000 молодих людей заповнили концертову залю у місті Суми для зустрічі з 7-ма представниками політичних партій та блоків, де вони мали нагоду висловити свої політичні погляди. Ця зустріч була організована Українським Конгресовим Комітетом Америки (УККА) та його проєктом „У фокусі: Україна". Зустріч у Сумах була першою серед інших запланованих зустрічей по містах центральної, східної та південної України.

Зустріч відбулася у театрі ім. Шепкіна і тривала понад годину. Після зустрічі відбувся музичний концерт, організований програмою музичних фестивалів „Червона Рута". 17 сучасних груп та співаків, такі як „Справжнє життя" та Катя Чілі, виступили під час концерту.

Під час зустрічей наступні політичні партії та блоки висловили свої погляди: партії „Національного Відродження на Україні", „Европейського вибору України", „Соціялістично-Ліберального Союзу", „Рух", „Національно-Демократична", „Реформи та Порядок" та блок „Заради правди, людей, України".

Представники кожної партії описували свою політичну позицію трьома словами. Було домовлено, що представник кожної партії буде мати сонячні окуляри для зацікавлення авдиторії. Учасники зустрічі повинні здогадатися, до якої партії нележить той чи інший представник. Під час ознайомлення з представниками різних партій та блоків молодь заповнювала картки, де вказувалося ім'я особи, номер ряду, місце та одне питання до представника певної партії.

Згідно з результатами опиту населення, проведеного фундацією Демократичні Ініціятиви в середині лютого, тільки 38 відсотків молоді України буде брати участь у виборах. Поряд з любознавчими питаннями молодь задавала питання політичного характеру, а саме: скільки штатів у ЗСА, чи ви любите танцювати, чи буде порядок в нашій країні і що потрібно зробити, щоб досягти цю мету, що важливіше: бути відомим чи мати довіру у людей? Це свідчить про зацікавленість молоді до політичного та економічного курсу країни.

Представники кожної партії мали нагоду відповісти на декілька запитань. Ведучі програми, Саша та Сергій, попросили їх намалювати на зворотній стороні афіші, як вони собі уявляють майбутнє України. Всі намалювали квіти, дерева, сонце та символи своїх партій. Семеро учасників зустрічі, які задали найкращі запитання, отримали малюнки з автографами представників партій. Головна нагорода — магнітофон фірми „Філіпс" — був присуджений особі, яка задала найкраще запитання до думкою громадськости.

„Ми були вражені зацікавленістю та бажанням молоді України брати участь в обговоренні політичних питань, хоча головна мета зустрічі була участь у концерті сучасної музики", — сказала Тамара Галло, директор проєкту „У фокусі: Україна".

— Молодь задавала змістовні запитання, але вражаючим було те, що учасники програми самі білги до сцени, щоб передати запитання до ведучих. Ми можемо тільки сподіватися, що ці зустрічі зацікавлять молодь і вона виявить таке ж саме бажання та прагнення брати участь у парляментарних виборах 29-го березня".

27-го лютого відбулася друга зустріч з виборцями у місті Полтава. Зустріч об'єднала 700 представників молодого населення та 8 представників політичних партій та блоків, а саме: блок „Трудової та Ліберальної партії", „Вперед, Україно!", „Національний фронт", „Соціял-Ліберальний Союз", „РУХ", „Християнсько-Демократична партія України" та партія „Реформи і Порядок". Кожний учасник зустрічі отримав брошуру, яка висвітлює права виборців.

Зустрічі з виборцями також відбудуться у Луганському, Херсоні, Миколаєві, Дніпропетровському та у Києві. Творча група проєкту „У фокусі: Україна" запросила 30 політичних партій та блоків брати участь у зустрічах. Лише Комуністична партія та партія „Зелених" не підтримали цю ініціятиву.

Проєкт „У фокусі: Україна" — програма, запроваджена Українським Конгресовим Комітетом Америка (УККА), який є однією з двох централь у ЗСА. За 56 років свого існування УККА підтримував боротьбу та прагнення поневолених народів, які не бажали жити за „залізною завісою", за свободу та права людини. З відновленням незалежности України УККА спрямовав всі свою зусилля на впровадження принципів демократії на Україні.

Проєкт „У фокусі: Україна" одержав підтримку від United States Agency for International Development (USAID), Eurasia Foundation and the National Endowment for Democracy (NED).

Н. Н.

Відлітають журавлі

В Балтиморі, Мд., 5-го січня 1998 року по тяжкій недузі відійшов у вічність член української громади св. п. Остап Стельмах. Похоронні відправи в заведенні і в церкві відправив парох української католицької церкви св. Михаїла о. М. Михлик. Поховано спочилого на українському католицькому цвинтарі в Балтиморі.

Народився О. Стельмах 1923 року в селі Зарваниця, Тернопільської области. Там закінчив середню школу. Вже з молодости був пов'язаний зі середовищем ОУН.

Почалась Друга світова війна. З хвилею втікачів від навали совєтської армії молодий юнак залишив рідну землю і сам подався у світ. По довгих скитаннях по Европі опинився в таборах переміщених осіб в Німеччині. Тут, не марнуючи часу, взявся за вивчення англійської мови. Німецьку знав з гімназії, тож вступив на німецький університет в Мюнхені, студіюючи на 2-ох факультетах — технічному і механічному. Згодом одружився з Анною Захарків, з Вишнівчика, рівнох Тернопільської области.

По приїзді до Америки родина оселилась в місті Балтиморі. Остап, працюючи і студіюючи одночасно, закінчив початі в Мюнхені студії — дістав звання інженера. Жити стало легше. Побільшилась родина, народилось двоє дітей — донька Уляна і син Роман.

Дбаючи про родину, не залишив Остап і громадських обов'язків. Спочатку був активний в СУМА, а пізніше в багатьох громадських і політичних організаціях, як УККА (якийсь час був головою місцевого відділу), Асоціяції Українців Америки, Товаристві Сприяння Рухові. Особливо був близький до середовища УГВР. Маючи допитливу вдачу, а також дух безсторонности, шукав розв'язки в деяких негараздах нашого громадського і політичного життя.

Товариство „Самопоміч" на той час давало неабияку допомогу новим поселенцям в чужому тоді для нас, американському середовищі. Був він один із основників цього товариства. На базі членства в Товаристві „Самопоміч" в 1955 році засновано в Балтиморі нову установу — Кредитову Кооперативу „Самопоміч". Ідея кооперації була близька нашій громаді. Тут поселилось багато вихідців зі західньої України, що мали досвід в кооперативному русі. Відомо, що між двома світовими війнами кооперація піднесла Галичину до поважного економічного розквіту.

О. Стельмах був одним із засновників нашої кредитівки. Він був понад 40 років постійним її касиром, аж поки тяжка недуга не звалила цього невтомного громадського трудівника. Українська балтиморська громада боляче відчула відхід з її рядів св. п. О. Стельмаха. Можна без перебільшення сказати, що громадська праця була для нього не тягарем, а привілеєм. Був він також дуже учинним, нікому не відмовив у потребі. Під час тризни жалібна громада згадувала і підкреслювала ці небуденні прикмети покійного. Добре, якщо людина прожила свій вік не марно, а вложила вклад в добро громади.

Покійний залишив у смутку хору матір Євгенію, дружину Анну, дітей Уляну і Романа, що йдуть слідами батька, беручи участь в українському громадському житті, брата Володимира в Канаді і дальшу родину в Америці і в Україні.

Вічная пам'ять нехай буде по О. Стельмахові.

Ганна Самутин